

Nuorisoyhteistyö itärajalla RAJA-ALUEYHTEISTYÖKYSELYN YHTEENVETO

VYÖHYKE – nuorisovalan osaamisyhteisö -hanke Helmikuu 2010

Tammikuun 2010 aikana VYÖHYKE – nuorisovalan osaamisyhteisö –hanke suoritti Pohjois-Karjalan nuorisovalan toimijoille suunnatun kyselyn, jolla selvitettiin raja-alueyhteistyötä nuorisosektorilla. Tavoitteena oli kerätä tietoa siitä, ketkä nuorisovalan rajayhteistyötä maakunnassa tekevät, mitä se pitää sisällään, ja mitkä ovat sen taustalla vaikuttavia tekijöitä.

Kyselyyn vastasi 19 pohjoiskarjalalaista nuorisovalan toimijaa kertoen omista organisaatioistaan. Mukana oli kuntien nuorisotoimia, järjestöjä, oppilaitoksia ja keskusjärjestöjä. Tulokset kertovat nuorisovalan toimijoiden innosta ja uskosta rajan yli tehtävän työn merkitykseen ja antavat eväitä yhteistyön jatkokehittämiseen.

YHTEISTYÖ ENNEN JA NYT

Kyselyyn vastanneista puolet (9) oli tehnyt suoraa nuorisovalan yhteistyötä venäläisten toimijoiden kanssa. Lisäksi muutamat heistä (2) ovat osallistuneet yhteisiin projekteihin, ja yksi on muuten ollut yhteydessä venäläisiin toimijoihin. Toinen puoli vastanneista (8) ei ole tehnyt yhteistyötä Venäläisten toimijoiden kanssa.

Pääsääntöisesti yhteistyö on kestänyt jo vuosia. Ne vastaajat, jotka ovat tehneet yhteistyötä, kertovat, että yhteistyö on jatkunut vähintään kymmenen vuotta. Loput eivät joko tee yhteistyötä tai yhteistyö on vasta aivan aluillaan. Muutamaa toimijaa lukuun ottamatta aloitettu yhteistyö jatkuu edelleen.

Pääasiallisia yhteistyöalueita pohjoiskarjalaisilla nuorisotoimijoilla ovat olleet Karjalan taivalta ja siellä Petroskoi, Sortavala, Värtsilä ja Segeza sekä Pietari. Lisäksi yksittäisiä mainintoja yhteistyöstä oli Kontupohjan, Äänis-Vepsän alueen, Mujejärven alueen, Repolan Pitkärannan alueen, Läskelän, Soutjärven, Soksan sekä Kalajoen kanssa.

Pohjois-Karjalan Opisto ja Ammattiopisto
NIITYLÄHTI

Rajayhteistyötä Pohjois-Karjalassa tehdään monella tasolla. Mukana ovat niin nuoret, ohjaajat, työntekijät kuin järjestötkin. Opettajat, ohjaaja ja työntekijät ovat olleet mukana erilaisissa tilaisuuksissa ja päässet vaihtamaan kokemuksia. Lisäksi on tehty järjestöyhteistyötä esimerkiksi yhteisin koulutuksin ja ystävyysjärjestötoiminnoin. Useammallakin kunnalla on ystävyyskuntatoimintaa sekä koulujen ja päiväkotien välistä yhteistyötä rajan yli.

Nuoret ovat olleet mukana yhteistyössä pääasiassa osallistujina. Esittävän taiteen ryhmät ovat vierailleet puolin ja toisin ja samalla nuoret ovat osallistuneet erilaisiin kulttuuritapahtumiin, kuten Kulttuurisavottaan. Myös erilaiset kerhot, leirit, retket ja leirikoulut ovat suosittuja keinoja tehdä lähialueyhteistyötä. Myös työpajatoimintaa on kokeiltu. Lisäksi on tehty tutustumiskäyntejä, tarjottu nuorille erilaisia mahdollisuuksia keskustella aiheesta sekä tutustua toisiin kulttuureihin.

Oppilaitoksilla on eritasoisia yhteyksiä Venäjällä toimiviin oppilaitoksiin. Opiskelijat ovat osallistuneet yhteistyöhön tekemällä harjoitteluja, projekteja ja opinnäytteitä teemaan liittyen, esimerkiksi Ehkäisevä työ Karjalassa -opinnäyte.

Yhteistyö on ollut myös avustamista. Humanitääristä apua on tarjottu erilaisten avustusanstansioiden kautta muun muassa Karjalan Avun kautta. Apu on annettu pääasiassa viemällä erilaisia apuvälineitä. Avunantamiseksi on järjestetty myös toimitilojen kunnostamistalkoita. Lisäksi apua on annettu nettipisteiden perustamiseen ohjauksesta latteisiin.

HYÖDYT JA TÄRKEYS

Kyselyyn vastanneet toimijat kokevat hyötyneensä yhteistyöstä. Toimijoiden mielestä etenkin lasten ja nuorten luontevat kontaktit venäläisiin nuoriin ovat olleet tärkeitä. Yhteistyön myötä ystävyysuhteita ovat luoneet niin nuoret kuin aikuisetkin. Kanssakäyminen on siis lisääntynyt. Toisaalta myös järjestöt ja muut toimijat ovat saaneet uusia kontakteja ja kumppanuuksia ja sitä kautta voineet laajentaa ja kehittää omaa toimintaansa. Yhteistyön tärkeys on myös tullut uudella tavalla näkyviin, kun pienillä toimijoilla ei ole mahdollisuuksia tehdä suuria yksin. Yhteistyön jatkuessa yhteistoiminnan mahdollisuudet ovat lisääntyneet ja monipuolistuneet.

Pohjois-Karjalan Opisto ja Ammattiopisto
NIITYLÄHTI

Opetuksen ja ohjauksen taso on noussut opettajavierailuiden, opettajien ja ohjaajien kokemusten vaihdon myötä. Samalla on vaihdettu myös tietoja, taitoja, työmuotoja ja välineitä sekä kokemuksia. Näistä on opittu ja niitä on siirretty omaan toimintaan.

Kielitaito on parantunut. Yhteistyö on ollut luonteva toimintakenttä kansainvälisyys- ja suvaitsevaisuuskasvatukselle. Nuorten ja aikuisten asenteisiin on päästy vaikuttamaan niin että suvaitsevaisuus on lisääntynyt.

Pääsääntöisesti toimijat kokevat nuorisoalalla tehtävän yhteistyön tärkeäksi.

Kuinka tärkeää rajan yli tehtävä yhteistyö nuorisoalalla on?

Kysymykseen vastanneet: 16

	Merkityksetön (arvo: 1)	Ei kovinkaan tärkeä (arvo: 2)	Melko tärkeä (arvo: 3)	Tärkeä (arvo: 4)	Hyvin tärkeä (arvo: 5)
(ka: 3,75; yht: 16)	0%	18,8%	18,8%	31,3%	31,3%
	0	3	3	5	5

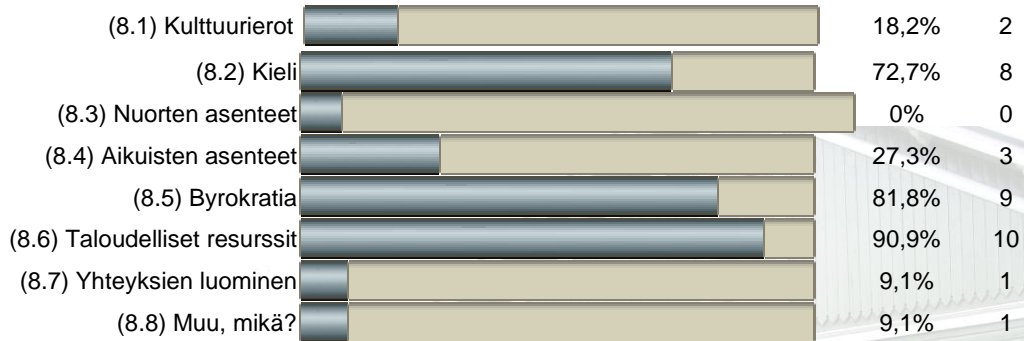
HAASTEET

Kyselyn mukaan selkeästi eniten vaikeuksia raja-alueyhteistyössä ovat tuottaneet taloudelliset resurssit, kieli ja byrokratia.

Samat tekijät ovat myös hankaloittamassa yhteistyöaloitusta. Tahot, jotka eivät vielä tee raja-alueyhteistyötä kokevat, että taloudelliset resurssit, kieli ja yhteyksien luominen ovat suurimpia haasteita yhteistyön aloittamisessa.

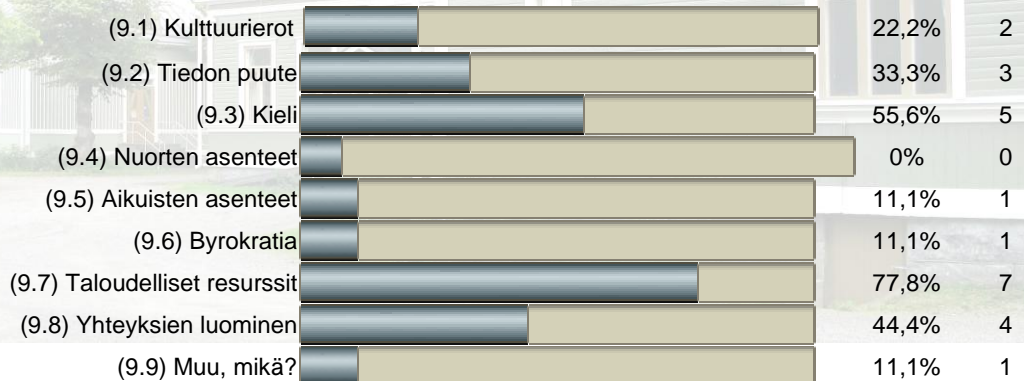
Mitkä asiat ovat yhteistyötä eniten vaikeuttaneita? (valitse kolme tärkeintä)

Kysymykseen vastanneet: 11 (ka: 4,4)

Mitkä asiat vaikeuttavat eniten yhteistyön aloittamista?

Kysymykseen vastanneet: 9 (ka: 5,2)

YHTEISTYÖN EDELLYTYKSET

Tärkeimmiksi elementeiksi yhteistyön onnistumisen kannalta koettiin organisoimisen tärkeys, kontaktit, kieli ja ohjaajan osaaminen. Asiat tulee suunnitella yhdessä ja kaikkien tahon

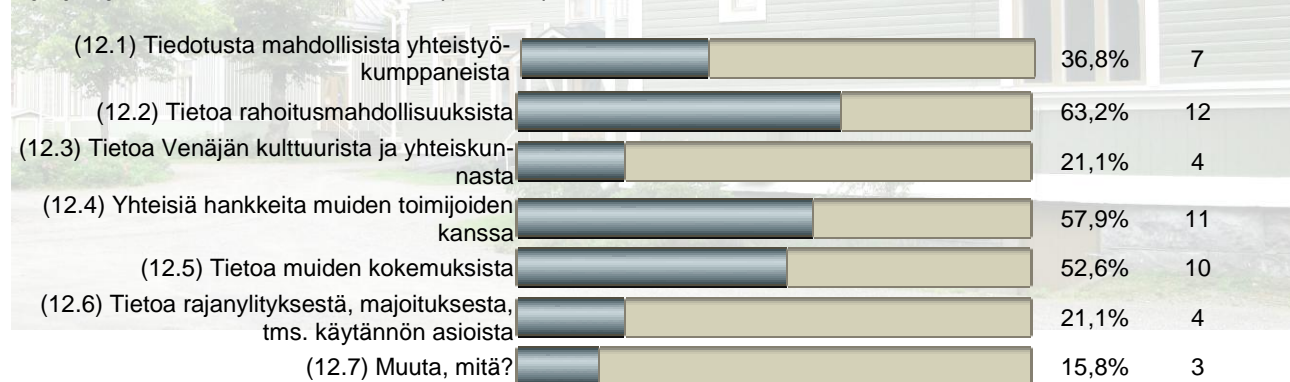
jen tulee sitoutua toimintaan. Organisoitessa tulee luoda yhteiset tavoitteet ja motiivit, toiminnalla tulee olla molemminpuolisia hyötyjä ja sen tulee olla tarkoituksenmukaista. Organisoitinnin yksi tärkeimpiä osatekijöitä on rahoituksen järjestäminen. Yhteistyötä suunniteltaessa on mietittävä myös kommunikaatiota. Kielitaito on yksi olennainen onnistumisen edellyttäjä, toisaalta myös tulkkipalveluiden tarkoituksen mukainen hyödyntäminen koettiin tärkeäksi.

Vastaajien mielestä, kontaktien tulee olla mielellään tuttuja tai muuten luotettaviksi todettuja. Yhteistyön taustalla on hyvä olla luonteva taustataho, esimerkiksi Järvi-Suomen partiolaisten ovat tehneet yhteistyötä piirijärjestö Karjalan partiolaisten kanssa.

Ohjaajien ominaisuuksilla on paljon merkitystä yhteistyön onnistumisen kannalta. Ohjaajien tulee olla osaavia, motivoituneita, sitoutuneita, päteviä ja mielellään kokeneita. Toisaalta työntekijöillä tulee olla joustava asenne, kärsivällisyyttä ja asioihin tulee suhtautua ennakkoluulottomasti.

Millaista tukea kaipaisitte rajayhteistyöhön? (Valitse kolme tärkeintä)

Kysymykseen vastanneet: 19 (ka: 3,6)

Tuen toivottaisiin olevan tietoa rahoitusmahdollisuuksista, yhteisiä hankkeita ja kokemusten jakoa.

TULEVAISUUS

Raja-alueyhteistyön tekeminen kiinnostaa pohjoiskarjalaisia nuorisovalan toimijoita. 15 organisaatiota vastanneista on kiinnostunut lähtemään mukaan laajaan nuorisovalan rajayhteistyöhankkeeseen. Teemat, joiden ympärillä yhteistyön toivotaan pyörivän, ovat nuorten osallisuus ja vaikuttaminen (11), kulttuuri (9) sekä koulutus (10). Muita mahdollisia teemoja olisivat verkko ja media (7), ympäristökasvatus (6) ja seikkailukasvatus (6).

Tulevaisuudessa yhteistyön toivottaisiin olevan samantapaisia toimia kuin tähänkin asti. Vastaajat toivoivat yhteistyön olevan esimerkiksi esiintymismatkoja, koulutuksia nuorille ja aikuisille, seminaareja, yhteisötapaamisia, vierailuja, tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Yhteinen toimintakeskus sekä nuorisotyön työmuotojen (verkkonuorisotyö) kehittäminen kiinnostivat myös. Näiden lisäksi toivottiin, että yhteistyö olisi vuorovaikutusta, leirejä, retkiä, vierailuita, vaelluksia sekä erilaisia vaihtoja (opettaja-, opiskelija-, nuorisovalan pienryhmä- ja kulttuurivaihdot).

Aiemmin mainittu yhteistyötahojen tutuus ja luotettavuus näkyvät myös sopivia yhteistyötahoja lueteltaessa. Pääsääntöisesti vastanneet haluavat tehdä yhteistyötä jo vakiintuneiden tahojen kanssa.

